

Goig de la Mare de Déu de la Roqueta

Sant Martí de Tous

Ubicació

Comarca: Anoia
Emplaçament Ctra. C-12, Km. 181
Alçada: 449

Coordenades:

Latitud: 41.56093
Longitud: 1.52327
UTM Est (X): 376862
UTM Nord (Y): 4602082

Classificació

Número de fitxa 08226 - 197
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Música i dansa
Estil / època: Contemporani
Segle XX
Any 1980
Estat de conservació Bo
Protecció Legal i física
Observacions protecció: Llei 9/1993 del patrimoni cultural català
Accés Fàcil
Ús actual: Religios
Titularitat Pública
Autoria de la fitxa Núria Cabañas
Data de registre de la fitxa: dt., 17/01/2017 - 01:00

Descripció

El goig és en honor a la Nostra Senyora de Roqueta que es cantava a l'església de Santa Maria de la Roqueta cada 8 de setembre. A la part posterior hi ha una explicació d'un error comès en el Goig de la Mare de Déu del Remei, concretament el número 45 escrit per Joan Font i Rius La lletra comença així: "De todas sou vos Senyora, la donsella mes perfecta. Siau la nostra advocada, Verge y Senyora de Roqueta".

Observacions:

Actualment es conserven dos exemplars impresos a l'Arxiu Gavín de l'impremta Vídua Guinart de Barcelona. Un d'ells pertany a la Col·lecció de Goigs "Santa Eulàlia" amb el número 99. Localitzat a l'Arxiu Gavín, Monestir de les Avellanes, 25612 , Os de Balaguer

Història

Els goigs d'un mateix Sant o Verge corresponen a una reedició del goig original, però amb variants en les sanefa que l'envolta, en els ornaments laterals o el la figura religiosa però mai en la lletra.

GOIGS DE
SENYORA
TA QUE SE
EN SA

NOSTRA
DEROQUE-
VENERA
IGLESIA.

De totes sou Vós, Senyora,
la donzella més perfecta.
SIAU LA NOSTRA ADVOCADA
MARE DE DEU DE ROQUETA.

Quan l'àngel sant Gabriel
féu visita a Vós, Senyora,
donant-vos l'enhorabona
del decret del Rei del Cel.
Vós restàreu admirada
de ser de Déu Mare electa... etc.

El temor en goig mudàreu
de Nadal la Santa Nit,
quan inferàreu l'infant
i per Déu el confessàreu.
I joia que Virge restàreu
rosa bella, pura i neta... etc.

Els pastore, ja amb porfús,
anaven amb goig jutuant
a adorar la lum del dia
en vostre pensaire Sant:
i trobaren nat l'infant
allà en Cova retreta... etc.

Els tres Reis de l'Orient
per avís celestial,
anaren encontrent
en busca del sant Portal
de Betlem, i oferiren
una oferta molt discreta... etc.

Tota plena d'alegria
féreu quan al Temple Sant,
Jesús nostre ser i guà
vèreu trobar diposant.
Allí devà admirada
la gent amb gràcia perfecta... etc.

Gran contentament tingueru
quan ve se ressuscitau.
No es pot dir com estigueu
mirant vostre Fill sagrat,
l'amor tota inflorada
sent en tant alt grau electa... etc.

Quan vingué l'Esperit Sant
sentíreu gran alegria,
qui dirà quant riuant
estigué bella Maria:
de visita tan honorada
i companyia perfecta... etc.

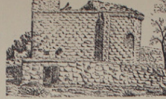
Pura Verge sacrosanta
quan vèreu pujar al Cel,
qui dirà la festa tanta
que fou en el verger aquell.
Al Cel vos han coronada
amb melodia angelical... etc.

Concebuda sou perfecta
sens peccat original:
DONCS, DESLLEUREU-NOS DE MAL,
MARE DE DEU DE ROQUETA.

Y Preghem per nosaltres, Santa Mare de Déu.

¶ Perquè siguem dignes de les promeses de Crist.

PREQUEM. Us supliquem, Senyor Déu, que concediu als vostres servents de poder fruir sempre d'una bona salut
espiritual i corporal; i per la intercessió de la beneurada Verge Maria, prop vostre, al cel, allibereu-nos de les
tribulacions de la vida present i feu-nos gaudir de la joia eterna. Per Crist Senyor nostre. Amen.

Santa Maria de la Roqueta

En els Goigs que porten el n.º 45 d'aquesta col·lecció, i que són dedicats a la Mare de Déu del Remei, venerada a l'avui esbaldregada església de la Roqueta, pertanyent al municipi de Sant Martí de Tous, vàrem cometre, per ignorància, un greu error que avui voldríem estenar i aclarir degudament.

En primer lloc direm, per desàrrec nostre, que la nota històrica i la descripció arquitectònica, són completament correctes, al saluem que, en vista efecuada darrerament, vàrem poder apreciar —a part de la creixent depredació— com aquell indret havia estat notablement habitat, a jutjar per les petites i nombroses restes de ceràmica popular dels segles XII a XIV, car l'església va ser parroquia independent i centre d'un nucli rural habitat al seu entorn durant aquests segles.

El nostre error va ser de considerar com si la Mare de Déu del Remei fos la titular de l'església de la Roqueta, a jutjar pels Goigs dels quals reproduïm la capçalera, i amb què ens va obsequiar el poeta i amic Miquel Bosch i Jorj, que havia estat mestre de missos a Tous. No vàrem adonar-nos que, junt amb els anteriors Goigs, ens havia fet ofrena d'uns altres, de full doble, sense peu d'impremta i molt parella tipogràficament, però dedicats a Nostra Senyora de Roqueta, amb text completament diferent, tal com reproduïm en aquests Goigs.

Algun temps després de la mort del mestre Miquel Bosch, esdevinguda l'any 1960 als Hostalets de Balenyà, ens va ser donat de repassar els seus manuscrits, entre els quals vàrem trobar el dibuix amb la descripció dels altars de l'interior de l'església de Santa Maria de la Roqueta, podent aleshores fer-nos càrrec de l'error en què havíem involuntàriament incorregut.

Per desfer l'embolic, explicarem ara per menut els tres altars que hi havia a l'església: l'altar major i un a cada banda, sota les falses absidies laterals.

El retaule de l'altar major era una composició pictòrica de l'any 1591 (segons es llegia al cim sota l'anagrama de Jesús), i tenia al centre, al capdamunt, la pintura de Jesús a la Creu, acompanyat de la Verge i de Sant Joan, Venia, aleshores, el cos del retaule, amb l'escultura de Santa Maria, que el mestre Bosch Jover creia que era del segle XVIII. A la dreta de la Verge hi ha els quadres de la Visitació i, desota d'aquest, la Resurrecció. A l'esquerra, l'Anunciació i el Naixement. En el bancal inferior del retaule hi havia les pintures representant Sant Jaume, l'Ecce Homo (aquest just al desota de la imatge de Santa Maria), i a l'esquerra, Sant Pere.

Mirant l'altar major, a la dreta hi havia un retaule tot esculturat. Al damunt, al mig, hi havia un Nen Jesús de cara d'angle i bonica, i al centre, la imatge de la Mare de Déu del Remei. A la dreta d'aquesta, hi havia Sant Joan Baptista, i a l'esquerra, Sant Isidre.

El retaule de l'esquerra, de proporcions més grans que l'anterior, formava una composició mixta, car hi havia pintura i escultura. Al cim, en solitari, hi havia la pintura de Jouscrist a la Creu, i al desota hi havia, presidint el retaule, Sant Ramon de Penyafort, que tenia a la dreta Sant Esteve i a l'esquerra Sant Sebastià, fora tres imatges esculturades. Al bancal inferior del retaule hi havia les pintures de Sant Pau, Sant Ramon Nonat just desota del seu homònim de Penyafort i Sant Pau.

Resumint, doncs, direm que la titular de l'església era Santa Maria de la Roqueta —la imatge de la qual, com hem dit, figurava al centre de l'altar major— i que la Mare de Déu del Remei presidia l'altar lateral dret. Per tant, era errònia la nostra afirmació de la identificació de Santa Maria de la Roqueta amb l'advocació del Remei, bé que ambdues gaudien de gran devoció per aquelles pàgines, avui totalment abandonades.

La festa principal era el dia 8 de setembre.

JOAN FONT I RIUS

Col·lecció de Goigs "SANTA EULALIA" - N.º 45 - Barcelona, 1960

D. L. B. 477 - 1960 - UTM

La Roqueta
S. Maria de Tous
Aurora